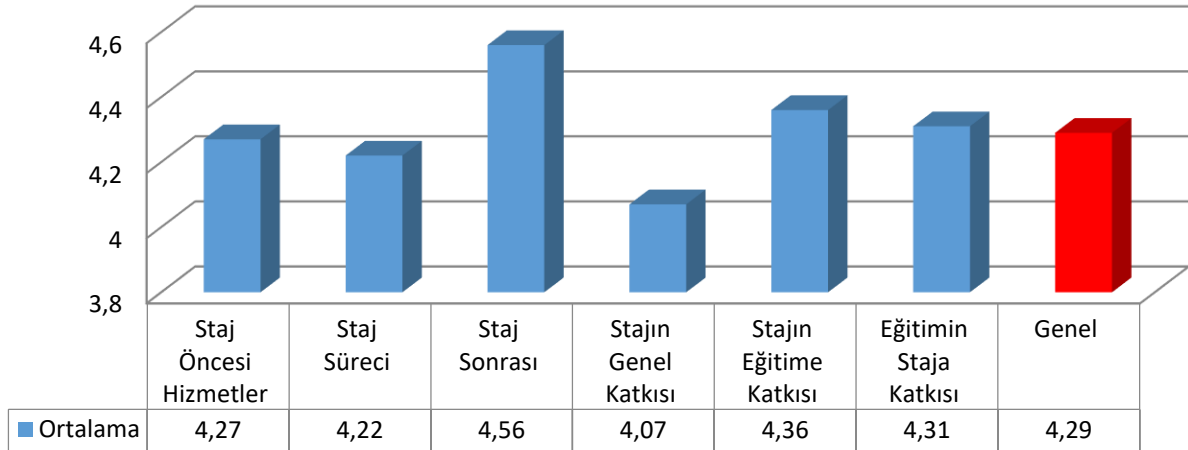

T.C
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
TURİZM FAKÜLTESİ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ BÖLÜMÜ
2021-2022 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
ÖĞRENCİ STAJ DEĞERLENDİRME RAPORU

Turizm İşletmeciliği bölümü 2022 yaz dönemi staj yapan öğrencilerin gerçekleştirmiş olduğu staja ilişkin görüşlerini tespit etmek amacıyla mülakatlara katılan altı (6) Kadın ve 8 (sekiz) Erkek ve onbir (11) tanesi dördüncü sınıftan, iki (2) tanesi ikinci sınıftan, bir (1) tanesi de üçüncü sınıftan olmak üzere toplamda on dört (14) öğrenciye anket uygulanmış olup sonuçlar tablo 1, tablo 2’de ve grafik 1’de sunulmuştur. Bununla birlikte, staj yapan öğrencilerin işverenler tarafından değerlendirilmesine ilişkin sonuçlar ise tablo 3’te yer almıştır.

Tablo 1’de turizm işletmeciliği bölümünde eğitim alan ve 2022 yaz döneminde uygulamalı stajını gerçekleştiren 14 öğrenciden elde edilen veriler yer almaktadır. Staj uygulamasının altı (6) temel boyutta değerlendirildiği incelemede, bölümde gerçekleştirilen 60 iş günü staj uygulamasından genel memnuniyet düzeyinin ($\bar{x}$: 4,29) oldukça yüksek olduğu saptanmıştır. Staj uygulamasında diğer boyutlara oranla en fazla memnuniyet duydukları boyut staj sonrası hizmetler olmuştur. ($\bar{x}$: 4,56). Buna bağlı olarak öğrenciler staj uygulaması sonrasında kapsayan toplantıda objektif ve adil davranıldığını, toplantı duyurusunun belirtildiği zamanda yapıldığını, staj sonuçlarının etkin bir şekilde duyurulduğu gibi hususlarda önemli bir sorun olmadığını, söz konusu hizmetlerin ve süreçlerin etkin bir şekilde gerçekleştirildiğini belirtmişlerdir. Staj uygulamasında en fazla memnuniyet belirtilen ikinci boyut ise stajın eğitime katkısı olmuştur. Derslerde anlatılmak istenilenlerin daha kolay anlaşılmasında faydalı olduğunu ifade etmişlerdir. Staj uygulamasında diğer boyutlara oranla daha az memnuniyet belirtilen boyut ise staj süreci olmuştur ($\bar{x}$: 4,22). Bu boyutta okul tarafından yapılan sigortanın yanı sıra işletme tarafından sigorta yapıldığı ve işleme ilk gidildiğinde oryantasyon eğitimi verildiğine dair görüşleri olumsuz bildirmişlerdir. Staj uygulamasında diğer boyutlara oranla en düşük memnuniyet belirtilen boyut ise öğrencilerin işletmelerde fiili olarak uygulama gerçekleştirdiği stajın genel katkısı olmuştur ($\bar{x}$: 4,07). Boyut altında yer alan ifadeler incelendiğinde yabancı dili geliştirmede katkı sağlanmaması ve mesleği daha çok sevmeye faydalı olmadığını ifade etmişlerdir.

Grafik 1: 2022 Yılı Staj Memnuniyet Düzeyinin Boyutlar Açısından Karşılaştırılması

1. 2022 Yaz Döneminde Stajını Uygulamalı Olarak Gerçekleştiren Öğrencilerin Staj Uygulamasına İlişkin Memnuniyet Düzeylerinin İncelenmesi

Tablo 1: 2022 Yaz Stajı Öğrenci Memnuniyet Düzeyleri ve 2019-2021-2022 Memnuniyet Düzeylerinin Karşılaştırılması

İfadeler		2019 (55)		2021(28)		2022 (14)	
		$\bar{x}$ ifade	$\bar{x}$	$\bar{x}$ ifade	$\bar{x}$	$\bar{x}$ ifade	$\bar{x}$
Staj Öncesi Hizmetler	Stajın temel amacı hakkında açıklamalar yapıldı.	4,24	4,33	4,04	4,10	4,35	4,27
	Stajın süresi, gerçekleştirilebilecek dönemler ve koşulları hakkında bilgilendirme yapıldı.	4,38		4,18		4,57	
	Staj danışmanlığı hizmetlerinin kapsamı tam olarak açıklandı.	4,25		4,11		4,14	
	Staj yapabileceğim işletmeler konusunda bilgilendirme yapıldı.	4,35		4,14		4,28	
	Staj başvuru tarihleri hakkında önceden bilgilendirme yapıldı.	4,49		4,14		4,64	
	Staj esnasında (stajımı yaparken) yapmam gereken işlemler hakkında bilgilendirme yapıldı.	4,25		4,14		4,14	
	Staj dosyasının nasıl doldurulacağı hakkında bilgilendirme yapıldı.	4,29		4,07		3,92	
	Staj bitiminde teslim edilmesi gereken evrakların doldurulması konusunda bilgilendirme yapıldı.	4,42		4,07		4,21	
	Staj evraklarının hangi tarihler arasında ve kime teslim edileceği önceden belirtildi.	4,51		4,11		4,14	
	Staj kapsamında yapılan sigorta hizmetinin içeriği aktarıldı.	4,09		4,00		4,21	
	Yurtdışı staj işlemleri hakkında bilgilendirme yapıldı.	4,16		4,11		4,07	
	Staj süreçleri hakkında fakülte web-sayfasında ve duyuru panolarında bilgilendirmeler mevcuttu	4,53		4,11		4,64	
Staj Süreci	STAJ ESNASINDA						
	İşletmeye ilk gittiğimde oryantasyon eğitimi verildi.	3,95	3,95	4,18	3,97	4,07	4,22
	Stajda yasal olarak belirtilen ücreti aldım.	4,36		3,79		4	
	Çalışma saatlerim yasalarla belirlenen çerçevede idi (günlük 8 saat).	3,71		4,36		4,50	
	Haftada en az bir gün izin kullanıyordum.	4,53		4,61		4,57	
	Okul tarafından yapılan sigortanın yanı sıra işletme tarafından sigorta yapıldı.	3,82		3,54		3,28	
	İşletmenin yeme-içme olanakları yeterliydi.	3,85		4,11		4,42	
	İşletmenin barınma olanakları yeterliydi.	3,64		3,75		4,00	
	İşletmenin ulaşım (servis) olanakları yeterliydi.	3,76		3,86		4,21	
	Yöneticilerim bana karşı adil ve olumlu davranıyordu.	3,87		3,89		4,28	
	Mesai arkadaşlarım bana karşı adil ve olumlu davranıyordu.	4,07		3,86		4,42	
	Stajyer olduğum için ekstra (görevim dışında) görevler verilmedi.	3,73		3,79		4,28	
	Yaşadığım sorunları yöneticilerime rahatça bildirebiliyordum.	4,05		4,00		4,42	
Yaşadığım sorunlar için okuldaki staj danışmanıma rahatça ulaşabiliyordum.	4,02	3,79		4,42			
Staj Sonrası	STAJ BİTİMİNDE.....						
	Gerekli evrakların teslimi konusunda staj danışmanı yardımcı oldu.	4,22	4,40	4,21	4,40	4,21	4,56
	Staj evrakları önceden belirtilen tarihler arasında toplandı.	4,49		4,39		4,28	
	Staj değerlendirme toplantısının (mülakat) tarihi hakkında önceden bilgilendirme yapıldı.	4,47		4,36		4,42	
	Staj değerlendirme toplantısı önceden belirtilen tarih ve saatte gerçekleştirildi.	4,36		4,43		4,78	
	Staj değerlendirme toplantısında (mülakatında) tarafıma objektif ve adil davranıldı.	4,49		4,54		4,78	
	Stajıma ilişkin değerlendirme sonucu tarafıma duyuru yoluyla bildirildi.	4,35		4,50		4,57	
STAJ UYGULAMASI.....							
Stajın Genel Katkısı	Almış olduğum teorik eğitimi uygulama imkânı bulmama katkı sağladı.	4,33	4,29	4,21	4,07	4,07	4,07
	Sektörü tanıma olanağı bulmama katkı sağladı.	4,55		4,18		4,35	
	Alanımla ilgili yeni gelişmeleri uygulama düzeyinde görebilmeme katkı sağladı.	4,47		4,04		4,28	
	Yabancı dilimi geliştirmeme katkı sağladı.	3,95		3,79		3,57	
	Mesleğimi daha çok sevmeme fayda sağladı.	4,05		3,86		3,92	
	Farklı kültürlerle ve insanlarla iletişim kurmama katkı sağladı.	4,36		4,18		4,14	
	Farklı kültürleri daha yakından tanıma fırsatı bulmamda katkı sağladı.	4,31		4,21		4,21	
Stajın Eğitime Katkısı	YAPMIŞ OLDUĞUM STAJIN:.....						
	Verilen derslerin (müfredatın) önemini daha iyi anlamama faydası oldu.	4,22	4,32	4,14	4,09	4,28	4,36
	Derslerde anlatılmak istenileni daha kolay anlamamda faydası oldu.	4,25		4,07		4,57	
	Arkadaşlarımla daha kolay iletişim kurmama faydası oldu.	4,27		4,04		4,21	
	Derslerin mesleki gelişimime olan katkısını daha iyi anlamama faydası oldu.	4,35		4,11		4,35	
Akademik/mesleki kariyerimi daha iyi planlamama faydası oldu.	4,53	4,11		4,42			
STAJ ÖNCESİ OKULDA ALDIĞIM EĞİTİM							

Staj kapsamındaki görev ve işleri daha kolay gerçekleştirilmeye katkı sağladı.	4,36	4,40	4,29	4,19	4,14	4,31
Turizm çalışanlarının gerçekleştirdiği işleri ve işlemleri önceden öğrenmeye katkı sağladı.	4,42		4,29		4,28	
Günlük işlere kolaylıkla adapte olmama katkı sağladı.	4,45		4,35		4,21	
Turistler ile yabancı dilde daha rahat konuşma ve anlaşmama katkı sağladı.	4,22		4,11		3,85	
Turistlere nasıl hitap edeceğim ve nasıl davranacağım konusunda katkı sağladı.	4,35		4,21		4,14	
Yöneticilerime nasıl hitap edeceğim ve nasıl davranacağım konusunda katkı sağladı.	4,47		4,21		4,57	
İşletmede daha çok sorumluluk almama katkı sağladı.	4,45		4,14		4,57	
İşletmede disiplinli ve planlı bir şekilde çalışmama katkı sağladı.	4,40		4,18		4,57	
Yöneticilerim tarafından daha çok takdir görmeme katkı sağladı.	4,44		4,04		4,50	
GENEL KATKI	4,25	4,11	4,29			

$\bar{x}$: Aritmetik ortalama, 1: Kesinlikle katılmıyorum ←---→ 5: Kesinlikle katılıyorum.

Tablo 1’de dikkati çeken son husus ise 2022 yılı staj memnuniyet düzeylerinin 2021 yılına göre artmış olması ve söz konusu artışın hemen hemen tüm alt boyutlarda da gerçekleşmiş olmasıdır. Sonuçlar bağlamında Turizm İşletmeciliği bölümünde staj işlemleri ve hizmetlerinin etkin bir şekilde sürdürüldüğü, stajın katkı düzeyinin de oldukça yüksek olduğu kanaatine varılmıştır. 2022 yılı turizm işletmeciliği bölümü öğrencilerinin yaz dönemi staj yaptıkları şehir, turizm işletmeleri ve bölümleri hakkındaki veriler tablo 2’de sunulmuştur.

2. 2022 Yaz Dönemi Stajı Yapılan Şehir, Turizm İşletmesi ve Bölüm Hakkındaki Verilerin İncelenmesi

Tablo 2: 2022 Yaz Dönemi Stajı Yapılan Şehir, Turizm İşletmesi ve Bölüm Hakkındaki Veriler

Staj Yapılan Şehir	n	Staj Yapılan Turizm İşletmesi	n	Staj Yapılan Bölüm	n
Afyon	5	Beş Yıldızlı Otel	4	Muhasebe	3
Antalya	3	Dört Yıldızlı Otel	3	Ön Büro	4
Bursa	1	Üç Yıldızlı Otel	1	Kat Hizmetleri	2
Eskişehir	1	Butik Otel	1	Yiyecek-İçecek ve Mutfak	4
İzmir	3	Seyahat Acentası	5	Müşteri İlişkileri	1
Sakarya	1			Satış	2
				Operasyon	2
Toplam	14	Toplam	14	Toplam	18

İlgili tablo incelendiğinde öğrencilerin staj yapılan şehirler arasında en çok Afyonkarahisar’ı tercih ettikleri bu şehri ise Antalya ve İzmir’in izlediği görülmüştür. Staj yapılan turizm işletmelerine bakıldığında ise 2022 yaz döneminde staj yapan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun otel işletmelerini tercih ettiği belirlenmiştir. Bununla birlikte staj yapılan bölümler incelendiğinde otel işletmeleri için Ön Büro ve Yiyecek-İçecek departmanlarında daha çok çalışıldığı, seyahat acentalarında ise satış ve operasyon bölümlerinde staj yaptıkları tespit edilmiştir. Ayrıca, bazı öğrencilerinde birden fazla bölümde staj yaptığı görülmüştür.

Tablo 3’te turizm işletmeciliği bölümü öğrencilere yönelik 2022 yaz döneminde staj yapılan işletmelerdeki on dört (14) yöneticinin değerlendirmeleri yer almıştır.

Her bir ifade için 100 puan üzerinde yapılan değerlendirmede genel memnuniyet düzeyinin 94,04 ile yüksek olduğu tespit edilmiştir. Buna yönelik tüm boyutlarda ($\bar{x} \geq 4,50$) ve boyutları oluşturan ifadelerde ($\bar{x} \geq 4,50$) yönetici memnuniyet düzeyinin çok yüksek olduğu belirlenmiştir. Staj yapan öğrencilere yönelik yönetici değerlendirmeleri boyutlar açısından ele alındığında öğrencilerin işe yönelik tutum ve davranışlarına yönelik memnuniyetin ($\bar{x}$: 4,79) diğer boyutlara göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. İfadeler açısından öğrenciler için en olumlu ilk dört değerlendirme işe devam ve dakiklik ($\bar{x}$:5), zamanı verimli kullanma ($\bar{x}$:5), yeniliklere açık olma ($\bar{x}$:5) ve sorumluluk kabul etme ($\bar{x}$:5) olmuştur.

3. 2022 Yaz Dönemi Yaz Stajı Yönetici Değerlendirme Sonuçlarının İncelenmesi

Tablo 3: 2022 Yaz Dönemi Staj Yapan Öğrencilerin İşverenler Tarafından Değerlendirilmesi

Boyutlar	İfadeler	*Puanlama	$\bar{x}$
İşe yönelik tutum ve davranışlar 95,87 ($\bar{x}$: 4,79)	İnisiyatif alma	94,64	4,73
	İşe karşı ilgi ve özen	90	4,50
	İşe devam ve dakiklik	100	5
	Zamanı verimli kullanma	100	5
	Sorumluluk kabul etme	100	5
	Talimatları yerine getirme	95	4,75
	Kaynakları etkin kullanma	90	4,50
	Dış görünüm	98	4,87
Kişisel özellik ve yetkinlikler 94,82 ($\bar{x}$: 4,74)	Kendine Güven	95	4,75
	Yaratıcılık	94,50	4,72
	Liderlik özellikleri	94,64	4,73
	Yeniliklere açık olma	100	5
	Teknolojiye yatkınlık	90	4,50
İletişim becerisi 90 ($\bar{x}$: 4,50)	Amiriyle iletişim	90	4,50
	İş arkadaşlarıyla iletişim	90	4,50
	Müşteriyle iletişim	90	4,50
Mesleki bilgi düzeyi 92,44 ($\bar{x}$: 4,62)	Problem çözebilme yeteneği	94,78	4,78
	Takım çalışmalarına yatkınlık	90	4,50
	Mesleki/teknik bilgi düzeyi	90	4,50
	İş standartlarına uygunluk	95	4,75
Genel Memnuniyet		94,04	4,70

*: 100 puan üzerinden, $\bar{x}$: Aritmetik ortalama, 1: Kesinlikle katılmıyorum ←---→ 5: Kesinlikle katılıyorum.